

I. Przygotowanie do pobrania moczu

Mocz na badanie ogólne należy pobrać do naczynia jednorazowego użytku

1. Pobieranie moczu u dorosłych:

-należy pobrać pierwszy poranny mocz, przy zachowaniu dotychczasowej diety z unikaniem nadmiernej lub skrajnie zmniejszonej podaży płynów, przed leczeniem lub po ewentualnym odstawieniu leków mogących wpływać na poziom mierzonego składnika, o ile nie wpływa to na proces leczenia

- nie należy podejmować znacznego wysiłku fizycznego, np. długotrwałych marszów przed pobraniem próbki
- przed pobraniem moczu należy dokładnie umyć wodą i mydłem ręce i okolice ujścia cewki moczowej: u kobiet okolice sromu od przodu w kierunku odbytu, u mężczyzn żołądź po odsunięciu napletka
- należy pierwszą niewielką porcję moczu oddać do toalety, a następnie (tzw. środkowy strumień) do jednorazowego pojemnika ok. 50-100 ml. Końcową porcję moczu oddać do toalety mocz jak najszybciej dostarczyć do laboratorium (w ciągu 2 godzin)

2. Pobieranie moczu u noworodków i niemowląt

- po umyciu okolicy cewki moczowej należy podać dziecku pić (przystawić do piersi lub podać butelkę), pozostawiając dziecko bez pieluszki. Po chwili dziecko zwykle oddaje mocz. Do pierwszych kropli moczu należy przystawić pieluszkę, następnie plastikowy pojemniczek.
- u noworodków i niemowląt można stosować jałowe woreczki do pobierania moczu (specjalne dla dziewczynek i chłopców). Po umyciu i osuszeniu okolicy cewki moczowej przykleja się woreczek. Najlepiej zrobić to wcześniej rano, aby uzyskać poranną porcję moczu. Woreczek odkleja się, zamyka, w całości umieszcza się w jednorazowym plastikowym pojemniku. Nie należy przelewać moczu z woreczka do pojemnika.

3. Dobowa zbiórka moczu (DZM)– przeprowadzana jest w okresie 24 godz.

- pierwszą poranną porcję moczu odrzucamy (np. o godzinie 7:00), każdą następną porcję należy zbierać do jednego, dużego pojemnika umieszczonego w chłodnym i ciemnym miejscu. Mocz oddany następnego dnia rano(7:00) jest ostatnią zbieraną porcją.

Po wymieszaniu DZM należy zmierzyć objętość i odlać 50-100 ml, które należy dostarczyć do laboratorium w jednorazowym plastikowym pojemniku.

Na pojemniku i zleceniu musi być informacja o łącznej objętości zebranego moczu i rodzaju badania.

W razie problemu ze zmierzeniem objętości DZM należy do laboratorium przynieść całą zbiórkę.

Badania specjalne:

1. Kwas 5- hydroksyindoloocetowy w DZM

Przed badaniem przez okres 3-4 dni należy stosować dietę pozbawioną produktów zawierających jaja, banany, awokado, śliwki, ananasy.

Przed rozpoczęciem zbierania dobowej zbiórki moczu (DZM) należy odebrać z laboratorium:

a) pojemnik ze stabilizatorem do badań w dobowej zbiorce moczu (6M HCL) - 10 ml

Uwaga! Kwas solny (HCL) jest substancją żrącą i niebezpieczną. Należy zachować szczególną ostrożność podczas jego stosowania. Chronić z dala od dzieci i zwierząt.

b) kartę z informacją dotyczącą charakterystyki produktu Z-LA-1-1-5 Stabilizator do badań w dobowej zbiorce moczu – informacje ogólne.

c) jednorazowy pojemnik do moczu

Przed rozpoczęciem zbierania dobowej zbiórki moczu (DZM) należy zaopatrzyć się w duży pojemnik na ok. 2,5 litra (naczynie zbiorcze) – najlepiej z podziałką do przeprowadzenia dobowej zbiórki moczu.

Postępowanie:

- Pierwszą poranną mikcję moczu należy odrzucić - oddać do toalety

- Do dużego pojemnika (naczynie zbiorcze) należy dodać 10ml stabilizatora do badań w dobowej zbiorce moczu (6M HCL)

- Każdą następną porcję moczu należy zbierać przez 24 godziny do małego pojemnika na mocz i ostrożnie przelewać do dużego pojemnika – naczynia zbiorczego ze stabilizatorem do badań w dobowej zbiorce moczu (6M HCL). Po każdym dolaniu kolejnej porcji moczu należy ostrożnie zamieszać zawartość naczynia zbiorczego.

Nie należy oddawać moczu bezpośrednio do pojemnika ze stabilizatorem.

- Pojemnik z DZM należy przechowywać w chłodnym i zaciemnionym miejscu.

- Po zakończeniu zbiórki należy zapisać objętość zebranego moczu w mililitrach (1litr= 1000 ml), dokładnie zamieszać i przelać mocz do małego jednorazowego naczynia na mocz

- Pojemnik z moczem (mały – jednorazowy) należy opisać imieniem i nazwiskiem pacjenta, datą rozpoczęcia i zakończenia zbiórki moczu, a także należy wpisać objętość zebranego moczu.

Taki pojemnik należy dostarczyć do laboratorium.

- Do czasu transportu mocz należy przechowywać w ciemnym i chłodnym miejscu.

W razie problemu ze zmierzeniem objętości DZM należy do laboratorium przynieść całą zbiórkę.

2.Kwas wanilinomigdałowy w DZM,

Metoksykatecholaminy w DZM

Przed badaniem przez okres 3-4 dni stosować dietę pozbawioną produktów zawierających banany, wanilie, czekoladę ,ciastka, kawa ,mocna herbata, awokado, śliwki, ananasy.

Przed rozpoczęciem zbierania dobowej zbiórki moczu (DZM) należy odebrać z laboratorium:

a) pojemnik ze stabilizatorem do badań w dobowej zbiorce moczu (6M HCL) - 10 ml

Uwaga! Kwas solny (HCL) jest substancją żrącą i niebezpieczną. Należy zachować szczególną ostrożność podczas jego stosowania. Chronić z dala od dzieci i zwierząt.

b) kartę z informacją dotyczącą charakterystyki produktu Z-LA-1-1-5 Stabilizator do badań w dobowej zbiorce moczu – informacje ogólne.

c) jednorazowy pojemnik do moczu

Przed rozpoczęciem zbierania dobowej zbiórki moczu (DZM) należy zaopatrzyć się w duży pojemnik na ok. 2,5 litra (naczynie zbiorcze) – najlepiej z podziałką do przeprowadzenia dobowej zbiórki moczu.

Postępowanie :

- Pierwszą poranną mikcję moczu należy odrzucić - oddać do toalety

- Do dużego pojemnika (naczynie zbiorcze) należy dodać 10ml stabilizatora do badań w dobowej zbiórce moczu (6M HCL)
- Każdą następną porcję moczu należy zbierać przez 24 godziny do małego pojemnika na mocz i ostrożnie przelewać do dużego pojemnika – naczynia zbiorczego ze stabilizatorem do badań w dobowej zbiórce moczu (6M HCL). Po każdym dolaniu kolejnej porcji moczu należy ostrożnie zamieszać zawartość naczynia zbiorczego.

Nie należy oddawać moczu bezpośrednio do pojemnika ze stabilizatorem.

- Pojemnik z DZM należy przechowywać w chłodnym i zaciemnionym miejscu.
 - Po zakończeniu zbiórki należy zapisać objętość zebranego moczu w mililitrach (1litr= 1000 ml), dokładnie zamieszać i przelać mocz do małego jednorazowego naczynia na mocz
 - Pojemnik z moczem (mały – jednorazowy) należy opisać imieniem i nazwiskiem pacjenta, datą rozpoczęcia i zakończenia zbiórki moczu, a także należy wpisać objętość zebranego moczu.
Taki pojemnik należy dostarczyć do laboratorium.
 - Do czasu transportu mocz należy przechowywać w ciemnym i chłodnym miejscu.
- W razie problemu ze zmierzeniem objętości DZM należy do laboratorium przynieść całą zbiórkę.**

3. Wapń, magnez i fosfor w moczu (pojedyncza lub DZM)

Przed rozpoczęciem zbierania dobowej zbiórki moczu (DZM) należy odebrać z laboratorium:

a) pojemnik ze stabilizatorem do badań w dobowej zbiórce moczu (6M HCL) - 10 ml

Uwaga! Kwas solny (HCL) jest substancją żrącą i niebezpieczną. Należy zachować szczególną ostrożność podczas jego stosowania. Chronić z dala od dzieci i zwierząt.

b) kartę z informacją dotyczącą charakterystyki produktu Z-LA-1-1-5 Stabilizator do badań w dobowej zbiórce moczu – informacje ogólne.

c) jednorazowy pojemnik do moczu

Przed rozpoczęciem zbierania dobowej zbiórki moczu (DZM) należy zaopatrzyć się w duży pojemnik na ok. 2,5 litra (naczynie zbiorcze) – najlepiej z podziałką do przeprowadzenia dobowej zbiórki moczu.

Postępowanie:

- Pierwszą poranną mikcję moczu należy odrzucić - oddać do toalety
- Do dużego pojemnika (naczynie zbiorcze) należy dodać 10ml stabilizatora do badań w dobowej zbiórce moczu (6M HCL)
- Każdą następną porcję moczu należy zbierać przez 24 godziny do małego pojemnika na mocz i ostrożnie przelewać do dużego pojemnika – naczynia zbiorczego ze stabilizatorem do badań w dobowej zbiórce moczu (6M HCL). Po każdym dolaniu kolejnej porcji moczu należy ostrożnie zamieszać zawartość naczynia zbiorczego.

Nie należy oddawać moczu bezpośrednio do pojemnika ze stabilizatorem.

- Pojemnik z DZM należy przechowywać w chłodnym i zaciemnionym miejscu.
- Po zakończeniu zbiórki należy zapisać objętość zebranego moczu w mililitrach (1litr= 1000 ml), dokładnie zamieszać i przelać mocz do małego jednorazowego naczynia na mocz
- Pojemnik z moczem (mały – jednorazowy) należy opisać imieniem i nazwiskiem pacjenta, datą rozpoczęcia i zakończenia zbiórki moczu, a także należy wpisać objętość zebranego moczu.

Taki pojemnik należy dostarczyć do laboratorium.

- Do czasu transportu mocz należy przechowywać w ciemnym i chłodnym miejscu.

W razie problemu ze zmierzeniem objętości DZM należy do laboratorium przynieść całą zbiórkę.

4. 17-ketosteroidy (17-KS) w DZM, 17-hydroksyketosteroidy (17 OHCS) w DZM, Hydroksypolina w DZM, Panel steroidowy w DZM

Przed rozpoczęciem zbierania dobowej zbiórki moczu (DZM) należy odebrać z laboratorium:

a) pojemnik ze stabilizatorem do badań w dobowej zbiórce moczu (6M HCL) - 10 ml

Uwaga! Kwas solny (HCL) jest substancją żrącą i niebezpieczną. Należy zachować szczególną ostrożność podczas jego stosowania. Przechowywać z dala od dzieci i zwierząt.

b) kartę z informacją dotyczącą charakterystyki produktu Z-LA-1-1-5 Stabilizator do badań w dobowej zbiórce moczu – informacje ogólne.

c) jednorazowy pojemnik do moczu.

Przed rozpoczęciem zbierania dobowej zbiórki moczu (DZM) należy zaopatrzyć się w duży pojemnik na ok. 2,5 litra (naczynie zbiorcze) – najlepiej z podziałką do przeprowadzenia dobowej zbiórki moczu.

Postępowanie:

- Pierwszą poranną mikcję moczu należy odrzucić - oddać do toalety
- Do dużego pojemnika (naczynie zbiorcze) należy dodać 10ml stabilizatora do badań w dobowej zbiórce moczu (6M HCL)
- Każdą następną porcję moczu należy zbierać przez 24 godziny do małego pojemnika na mocz i ostrożnie przelewać do dużego pojemnika – naczynia zbiorczego ze stabilizatorem do badań w dobowej zbiórce moczu (6M HCL). Po każdym dolaniu kolejnej porcji moczu należy ostrożnie zamieszać zawartość naczynia zbiorczego.

Nie należy oddawać moczu bezpośrednio do pojemnika ze stabilizatorem.

- Pojemnik z DZM należy przechowywać w chłodnym i zaciemnionym miejscu.
- Po zakończeniu zbiórki należy zapisać objętość zebranego moczu w mililitrach (1litr = 1000 ml), dokładnie zamieszać i przelać mocz do małego jednorazowego naczynia na mocz
- Pojemnik z moczem (mały – jednorazowy) należy opisać imieniem i nazwiskiem pacjenta, datą rozpoczęcia i zakończenia zbiórki moczu, a także należy wpisać objętość zebranego moczu. Taki pojemnik należy dostarczyć do laboratorium.
- Do czasu transportu mocz należy przechowywać w ciemnym i chłodnym miejscu.

W razie problemu ze zmierzeniem objętości DZM należy do laboratorium przynieść całą zbiórkę.

5. Klirens kreatyniny w DZM.

Do badania konieczne jest oznaczenie poziomu kreatyniny w moczu i w surowicy.

Należy przynieść próbkę moczu - **plastikowy pojemnik**

i krwi - **próbówka z aktywatorem krzepnięcia-czerwony korek**